

GK 7/
7/11517

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.07.1.GİB.0.03.82/8211-960
KONU : Yazılı Soru Önergesi

14.04.2010*034104

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 29.12.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-18410 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Ümit ŞAFAK'ın tarafıma tevcih ettiği 7/11517 esas no.lu yazılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevabımız aşağıda açıklanmıştır.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa göre mükelleflerimiz çeşitli sebeplerle iade almaktadır. İade taleplerinin büyük bir kısmı ihracattan ve indirimli orana tabi işlemlerden kaynaklanmaktadır. 2008 ve 2009 yılında yapılan KDV iadelerinin tutarı, toplam KDV gelirlerimizin %22'sini oluşturmaktadır.

Dolayısıyla vergisel ödevlerini yasalara uygun olarak yerine getiren mükelleflerin iade taleplerinin hızlı bir şekilde yerine getirilmesi, bunun yanı sıra vergi sistemimizin önemli bir problemi olan sahte ve muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenlemeyi ve kullanmayı alışkanlık haline getirenlerin etkin bir şekilde tespiti önem arz etmektedir.

Katma değer vergisi iade taleplerinin değerlendirilmesi ve sonuçlandırılmasına ilişkin esaslar, Katma Değer Vergisi Kanunundaki yetkiye istinaden Bakanlığımızca yayımlanan genel tebliğlerle belirlenmektedir. İhracat istisnası ve ihraç kaydıyla teslimlerden doğan iade talepleri de 84 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinde belirlenen esaslar çerçevesinde sonuçlandırılmaktadır.

Mevcut uygulamaya göre, KDV iadesi alabilmek için mükellefler tarafından vergi dairesine kağıt ortamında ve elektronik ortamda (CD ile) söz konusu Tebliğle belirlenen liste ve belgeler verilmektedir. Bu belgelerin hazırlanması, vergi dairelerine verilmesi, mevzuata uygun olarak hazırlanıp hazırlanmadığının kontrolü oldukça zahmetli ve zaman alan bir süreç olup bu durum kırtasiyeciliğe ve bir takım bürokratik işlemlere yol açmaktadır.

Bu belgeler alındıktan sonra vergi dairelerince, KDV iadesine esas tutarın mükellefler tarafından doğru hesaplanıp hesaplanmadığı, mal ve hizmet hareketlerinin gerçeği yansıtmadığı ve ihracat işlemlerinin doğruluğu kontrol edilmekte olup, bu kontrollerin çoğu otomasyon sistemimiz üzerinden yapılan çok sayıda sorgulamalardan oluşmaktadır. Ancak KDV iade talebi sayısının fazlalığı ile kontrol ve analiz işlemlerindeki süreç, vergi dairelerinde hem çok ciddi ölçüde emek ve zaman kaybına yol açmakta, hem de vergi daireleri arasında yapılan iş ve işlemler açısından ülke genelinde bir standardın oluşmasına imkan vermemektedir. Ayrıca kontrol ve analiz işlemleri manüel yapıldığı için kimi zaman hatalarda söz konusu olabilmektedir.

Bilindiği üzere kayıtdışı ekonomi ile mücadelede önemli roller üstlenen Gelir İdaresi Başkanlığı bilgi teknolojilerini en fazla ve en etkin kullanan kamu kurumlarından birisidir. Anılan Başkanlık, hem mükelleflerimiz hem de vergi dairelerimiz için yukarıda bahsedilen sıkıntıları ortadan kaldırmak ve daha iyi hizmet verebilmek amacıyla "KDV İadesi Risk Analiz Projesi" geliştirmiş olup, bu yeni modelin uygulamaya konulması ile birlikte bazı illerimizde uygulanan ve kamuoyunda "Kod Sistemi" olarak adlandırılan uygulamaya da son verilmiştir.

Bu modele göre Gelir İdaresi Başkanlığınca yayımlanan 27.01.2010 tarihli ve 53 No.lu Katma Değer Vergisi Sirkülerinde de açıklandığı üzere; mükellefler, Ocak/2010 vergilendirme döneminden itibaren KDV iadelerine esas teşkil eden belgelerin önemli bir kısmını elden kağıt ortamında veya CD ile vergi dairesine vermek yerine, doğrudan İnternet Vergi Dairesi üzerinden merkezdeki Gelir İdaresi Başkanlığı sistemine aktaracaklardır.

Uygulamaya konulan bu sistem yardımıyla, KDV iade taleplerinde halen vergi dairelerince VEDOP sistemi üzerinden manüel olarak yapılan analiz ve kontrol işlemlerinin hemen hemen tamamı bilgisayar teknolojileri kullanılarak otomasyon sistemi üzerinden gerçekleştirilecektir. Böylece vergi dairelerinin üzerindeki KDV iadelerinden kaynaklanan ağır iş yükü önemli ölçüde hafifletilmiş olacaktır. Ayrıca, bu model ile iade talebinde bulunan mükellefler ve bu mükelleflerin mal ya da hizmet satın aldığı mükellefler ile daha alt kademedeki mükellefler hakkında; sahte veya yanıltıcı belge düzenledikleri veya kullandıklarına yönelik olarak düzenlenmiş olumsuz bir rapor veya tespit olup olmadığı hususunda detaylı analizler yapıldığından, iade sürecinde sahte fatura düzenleyen veya kullanan mükelleflerin hızlı bir şekilde tespit edilmesi mümkün hale gelecektir.

Sonuç olarak uygulamaya konulan yeni modelin hem mükelleflerimize hem de vergi dairelerine sağladığı kolaylık ve avantajları şu şekilde sıralamak mümkündür;

- Kamuoyunda kod sistemi olarak bilinen, bazı illerimizde uygulanan ve yoğun tartışmalara neden olan uygulama ortadan kaldırılmakta,

- KDV iade süreci hızlandırılmakta,

- İş gücü ve zaman tasarrufu sağlanmakta,

- Denetimde etkinlik ve verimlilik sağlanmakta,

- Yurt çapında uygulama birliği oluşturulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı